

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

09 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,

Judecători – Boico Victor, Cobzac Elena, Mardari Dumitru, Ghervas Maria,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către partea vătămată Ciobanu Ion, prin care sa solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Munteanu Visarion XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 16.08.2012 - 25.10.2013

instanța de apel: 20.11.2013 - 26.03.2014

instanța de recurs ordinar: 18.07.2014 – 27.01.2015

instanța de apel: 09.02.2015 - 26.08.2015

instanța de recurs ordinar: 04.11.2015 – 23.02.2016

instanța de apel: 05.05.2016 - 22.12.2016

instanța de recurs ordinar: 13.03.2017 – 25.07.2017

instanța de apel: 02.10.2017 - 21.09.2018

instanța de recurs ordinar: 15.12.2018 – 09.04.2019

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 25 octombrie 2013, Munteanu Visarion a fost condamnat în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal la 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, pe episoadele din 02 martie 1993, 13 septembrie 1995, 01 octombrie 1995 și perioada anilor 1995-2000, procesul penal a fost încetat,

pe motivul expirării termenului de prescripție, prevăzut de art. 60 Cod penal.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu, lăsând soluționarea ei într-o procedură separată.

2. În sentință, prima instanță a constatat că, Munteanu Visarion, în perioada anilor XXXXX, fiind persoană publică, activând în funcția de director al Agenției Teritoriale Ungheni a Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, de pe lângă Ministerul Economiei și Reformelor al Republicii Moldova, administrând un organ de Stat, ce promovează în teren politica statului în domeniul de privatizare și duce evidența proprietății de Stat, urmărind scopul depășirii în mod vădit a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, în cadrul acțiunilor de privatizare a întreprinderii de Stat „Gospodăria Piscicolă Ungheni” reorganizarea acesteia în S.A. „Piscicultorul” și vânzarea acțiunilor ei, a comis abuz de serviciu în următoarele circumstanțe:

La XXXXX, contrar prevederilor art. 5 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova, nr. 783 din 01.12.1992 „Cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei de privatizare a obiectului patrimoniului de stat”, care prevede că: „Comisia se formează din 7-11 persoane, în dependență de volumul și complexitatea muncii pe care urmează să o desfășoare, incluzând reprezentanți din partea organului teritorial al Departamentului de Stat pentru Privatizare, ministerului de ramură, altor instituții, organului autoadministrării locale; băncii care deservește obiectul supus privatizării, administrației, precum și colectivului de muncă ale întreprinderii privatizate”, a emis Ordinul nr. XXXXX, care este ilegal, prin care a dispus numirea componenței nominale a comisiei de privatizare a întreprinderii de Stat „Gospodăria Piscicolă Ungheni”, în număr de 4 persoane.

Tot el, la XXXXX, atribuindu-și calitatea de fondator al S.A. „Piscicultorul”, și președinte al comisiei de privatizare al acesteia, fără de a fi desemnat în această calitate prin permisul Ministerului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat al Republicii Moldova și fără un asemenea permis de înregistrare a întreprinderii, a încălcat prevederile art. 1 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova, nr. 688 din 08.11.1993 “Cu privire la măsurile de asigurare a activității Fondului Proprietății de Stat al Republicii Moldova” și printr-o declarație cu privire la constituirea societății pe acțiuni, a reorganizat întreprinderea de Stat „Gospodăria

Piscicolă Ungheni" în S.A. „Piscicultorul”, drept succesor de drept al întreprinderii vizate mai sus.

Tot el, la XXXXX, contrar prevederilor art. 19 din Codul muncii din 25.05.1973, potrivit căruia: „este interzis serviciul în comun la una și aceeași întreprindere, instituție, organizație a persoanelor, care se află în rudenie sau afinitate apropiată între ele (părinți, soți, frați, surori, fii, fiice, precum și frați, surori, părinți, copii ai soților), dacă în cadrul serviciului unul din ei este subordonat sau se află sub controlul direct al altuia”, contrar acestor prevederi, a emis Ordinul nr. XXXXX, prin care a dispus fondarea S.A. „Piscicultorul” și a numit Comitetul de conducere, compus din președintele XXXXX, care este soția primului și XXXXX. Drept urmare al acestor acțiuni și contrar prevederilor art. 53 din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, nr. 783 din 01.12.1992 „Cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei de privatizare a obiectului patrimoniului de stat” de către membrii comisiei de privatizare aleși ilegal, a fost întocmit planul de privatizare al S.A. „Piscicultorul”.

Tot el, la XXXXX, încălcând prevederile art. 8 alin. (2) din Legea cu privire la privatizare, nr. 627 din 04.07.1991, potrivit căreia: „Întreprinderea de stat poate fi privatizată ca un complex patrimonial unic sau poate fi reorganizată în societate pe acțiuni de tip deschis, cu vânzarea ulterioară a acțiunilor”, în momentul când S.A. „Piscicultorul” era fondată, dar încă nu era înregistrată la Camera Înregistrării de Stat, fiind înregistrată abia la XXXXX, a permis privatizarea a XXXXX de acțiuni a S.A. „Piscicultorul”, angajaților acesteia.

Tot el, încălcând prevederile art. 17 pct. 1) și 2) al Legii cu privire la privatizare, nr. 627 din 04.07.1991, potrivit căreia: „salariații întreprinderilor supuse privatizării participă la privatizare în aceleași condiții ca și ceilalți ofertanți. În cazul în care salariații și ceilalți ofertanți prezintă în cadrul concursului condiții echivalente de privatizare, prioritate se dă salariaților. Prin hotărâre de Guvern, salariații întreprinderilor supuse privatizării au dreptul să procure, la prețuri nominale, până la 20 la sută din bunurile ce se privatizează. În limitele cotei stabilite, de acest drept beneficiază și foștii salariați ai întreprinderilor respective...”, prevederile art. 19-20 din Legea cu privire la societățile pe acțiuni, nr. 847 din 03.01.1992, în care se prevede modul de abonare și procedura abonării la acțiuni, cât și prevederile Regulamentului cu privire la procurarea fără concurs de către participanții la privatizare a acțiunilor întreprinderilor supuse privatizării contra bonuri patrimoniale, aprobat prin Hotărârea

Guvernului Republicii Moldova, nr. 568 din 07.09.1993, nu a oferit salariaților reali acest drept preferențial de a procura acțiuni fără concurs, mai mult ca atât, a admis includerea în lista angajaților întreprinderii a altor persoane fictive, care nu au activat în întreprinderea dată, oferindu-le posibilitatea de a procura contra bonuri patrimoniale, în mod preferențial, 20 la sută din acțiunile întreprinderii în cauză, la prețul nominal fără concurs, printre care XXXXX, feciorul președintelui comitetului de conducere a S.A. „Piscicultorul”, care la acel moment era minor și XXXXX, care la acel moment era decedat.

Tot el, în perioada de timp a anilor XXXXX, încălcând prevederile art. 35 alin. (2) din Legea cu privire la societățile pe acțiuni nr. 847 din 03.01.1992, care prevede că: „Acțiunile din prima ediție, emise la constituirea societății, nu pot fi vândute la prețuri mai mici decât valoarea lor nominală”, la licitațiile republicane a acțiunilor întreprinderii, a permis realizarea a 38061 din acțiuni la prețul de 0,40 bani pentru o unitate, pe când valoarea lor nominală era de 10 lei, diminuând astfel capitalul statutar cu 365381 lei și a 25776 acțiuni la prețul de 1,02 lei, fiind diminuat capitalul statutar cu suma de XXXXX lei.

Tot el, la XXXXX, ignorând:

- prevederile art. 4 al Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 1331 din 12.03.1993, cu privire la măsurile de prevenire a privatizării ilegale, potrivit cărora: „Departamentului Controlului de Stat, Procuratura Republicii, Fondul Proprietății de Stat și Departamentul de Stat pentru Privatizare, vor coordona activitatea organelor de drept și a altor organe de stat în combaterea privatizării ilegale”;

- prevederile art. 44 alin. (1) din Regulamentul cu privire la modul de transmitere a întreprinderilor de stat, organizațiilor, instituțiilor, a subdiviziunilor lor, clădirilor, construcțiilor, mijloacelor fixe și altor active, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 688 din 09.10.1995, potrivit cărora: „Pentru reînregistrarea la autoritățile autorizate a obiectelor mijloacelor fixe, întreprinderea ce le-a primit prezintă următoarele documente: 1) decizia de transmitere sau adeverința de privatizare eliberată de Departamentul Privatizării sau contractul de vânzare-cumpărare a obiectului patrimoniului de stat”;

- prevederile pct. 3.3.2 și pct. 3.3.4 din Regulamentul Agenției Teritoriale Ungheni a Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, aprobat la 10.01.2000, potrivit cărora: „Directorul Agenției Teritoriale este responsabil pentru activitatea Agenției Teritoriale,

promovarea unei politici unice de privatizare, organizarea și controlul procesului de privatizare, ducerea evidenței proprietății de stat în zona de activitate” și „Directorul Agenției Teritoriale este obligat să raporteze conducerii Departamentului despre încălcările depistate în procesul de privatizare și administrare a proprietății de stat și să ia măsuri pentru lichidarea lor”,

a emis din numele Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat de pe lângă Ministerul Economiei și Reformelor al Republicii Moldova, o adeverință de privatizare, fără de a avea asemenea împuterniciri, prin care a adeverit faptul că în urma licitațiilor Republicane petrecute, cu scopul vânzării acțiunilor S.A. „Piscicultorul”, cota proprietății private a acesteia, cu sediul în XXXXX, constituie XXXXX, adică XXXXX lei sau XXXXX de acțiuni, fapt care nu corespundea realității. Drept urmare, prin intermediul acestei adeverințe, S.A. „Piscicultorul”, ilegal și-a înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Ungheni, dreptul de proprietate asupra întregului patrimoniu de stat al fostei „Gospodării Piscicole Ungheni”, care a fost inclus în capitalul statutar al S.A. „Piscicultorul”, inclusiv și asupra acelui patrimoniu care, reieșind din prevederile Codului apelor nr. 1532 din 22.06.1993, se afla la bilanțul întreprinderii doar cu drept de folosință și bunuri care sunt în proprietate exclusivă a stalului ca - lacul de iernare, inclus în actul de evaluare a întreprinderii sub nr. 75, alcătuit din 8 lacuri separate, cu suprafața totală de 5,5 ha, valoarea totală a căroră constituia 31995,6 lei și construcțiile hidrotehnice - damba nr.2, damba nr.4, incluse în actul de evaluare a întreprinderii sub nr.76 și nr.77, valoarea căroră constituia 45649,66 lei și 39258,10 lei, și alte obiective acvatice unice și indivizibile din fondul apelor, ca barajele XXXXX, incluse în actul de evaluare a întreprinderii sub nr.9, 5 nr.12, nr.15, nr.20, nr.24, nr.28, nr.31, nr.34, nr.36, valoarea totală a căroră constituia 106981,98 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Casian Tamara în numele inculpatului și inculpatul, prin care au solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 martie 2014, a fost respins apelul avocatului Casian Tamara și al inculpatului, ca fiind nefondat.

5. Decizia a fost atacată cu recurs ordinar de avocatul Casian Tamara în numele inculpatului și inculpatul, care, invocând temeiul prevăzut de

art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, au solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, menționând că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și acestea nu cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, astfel hotărârea instanței nu este întemeiată și motivată, iar prima instanță greșit a considerat că baza probantă administrată în cauză confirmă vinovăția lui Munteanu Visarion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, deoarece în acțiunile acestuia lipsește elementul laturii obiective al infracțiunii – urmările prejudiciabile, legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, în rest, repetat invocând aceleași motive ca și în apel.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 27 ianuarie 2015, a fost admis recursul, a fost casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 martie 2014 și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției, instanța de recurs a indicat că, instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură atribuțiile prevăzute de lege, deoarece, din conținutul deciziei s-a constatat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către avocat și inculpat, deși aceștia au invocat probe care, în opinia lor, confirmă nevinovăția inculpatului în cele incriminate.

La fel, instanța de apel nu a ținut cont că la baza învinuirii a fost pus Ordinul nr. XXXXX, care la materialele cauzei lipsește, iar anexa la ordinul dat nu este semnată de inculpat, inclusiv și asupra celorlalte motive invocate în apel.

De asemenea, instanța de recurs a constatat că instanța de apel nu s-a expus asupra faptului că potrivit materialelor cauzei, S.A. „Piscicultorul” sau altă organizație de stat nu a fost recunoscută în calitate de parte vătămată și nu au înaintat acțiune civilă.

În așa mod, instanța de recurs a conchis că, nepronunțându-se asupra motivelor invocate de apelanți, instanța de apel s-a redus la o frază generală că instanța de fond corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului care se confirmă prin probele acumulate pe dosar, fără a stabili temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului declarat de avocat și inculpat.

7. Rejudecând cauza, prin decizia Curții de Apel Bălți din 26 august 2015, a fost admis apelul avocatului Casian Tamara în interesele

inculpatului Munteanu Visarion, a fost casată parțial, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre în latura penală, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Munteanu Visarion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal și în conformitate cu art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, a fost încetat procesul penal în privința lui Munteanu Visarion pe art. 328 alin. (1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal.

Dispozițiile sentinței în privința acțiunii civile și corpurilor delictive au fost menținute fără modificări.

8. Împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 august 2015, au declarat recursuri ordinare:

- procurorul, care indicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu menținerea hotărârii primei instanțe, invocând că, instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor examinate în cadrul ședințelor de judecată, recalificând acțiunile lui Munteanu Visarion în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, nereținând circumstanța „soldată cu urmări grave”, făcând trimitere la manualul „Drept penal, Partea Specială vol. II”, pag. 872, prin care se explică noțiunea de urmări grave. În opinia recurentului, inculpatul, fiind o persoană publică la acel moment, administrând un organ de stat, ce promova politica statului în domeniul privatizării, prin acțiunile sale infracționale a adus prejudiciu și o imagine negativă statului Republica Moldova la capitolul privatizarea proprietăților statului, de asemenea și părții vătămate Ciobanu Ion, care a înaintat acțiunea civilă, în mărime de 5400 lei, iar instanța de apel nu a clarificat obiectiv circumstanțele cazului, adoptând o decizie ilegală;

- avocatul Casian Tamara cu inculpatul Munteanu Visarion, care, indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, au solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Munteanu Visarion să fie achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, din motiv că faptele incriminate nu întrunesc elementele infracțiunii.

9. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23 februarie 2016, au fost admise recursurile ordinare declarate de procuror și de inculpatul Munteanu Visarion și avocatul acestuia, Casian Tamara,

casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 august 2015, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

9.1. În motivarea soluției, instanța de recurs a evidențiat că verificând legalitatea deciziei atacate, a reținut că temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocat și de recurenți, și-a găsit confirmarea în cauza dată, sub aspectul că „hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”, invocând în acest context că din conținutul deciziei instanței de apel (f. d. 136-154, vol. IV), rezultă că instanța de apel la examinarea cauzei în apel, în decizia sa nu s-a pronunțat asupra episodului de învinuire a lui Munteanu Visarion descris în decizie sa ca faptă constatată de instanța de apel (f. d. 145-146, vol. IV), menționat și de procuror în recursul său (f. d. 169 – 169 verso, vol. IV), precum și indicat în rechizitoriu (f. d. 21 verso, vol. III).

Prin urmare, instanța de apel a încălcat prevederile art. 417 alin. (7) Cod de procedură penală și nu s-a expus asupra fondului cauzei și asupra învinuirii, confirmându-se astfel temeiul invocat de procuror în recursul său, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cazul când instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, eroare ce nu poate fi reparată de către instanța de recurs în speța dată.

Totodată, instanța de recurs a atras atenția instanței de apel asupra învinuirii înaintate în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, unde se indică că contrar Codului Apelor, Legea nr. 1532 din 22.06.1999, art.12, 24, au fost privatizate obiectivele acvatică – 8 lacuri separate, dambe, baraje, la preț total de 106981,98 lei, care evident fiind proprietate publică, aparțineau statului și daună este adusă evident statului prin privatizarea ilegală. În consecință s-a constatat că instanța de apel a adoptat o decizie de condamnare a inculpatului Munteanu Visarion în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, printr-o motivare superficială și neclară, care a afectat soluția adoptată.

10. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2016 a fost admis apelul declarat de avocatul Casian T. și inculpatul Munteanu Visarion, casată sentința, cu pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Munteanu Visarion a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal (redacția a. 2002) (pe episodul din XXXXX), din lipsa în acțiunile lui a elementelor infracțiunii.

Munteanu Visarion Vasile a fost recunoscut vinovat în baza art. 185 alin. (3) Cod penal (redacția a. 1961) (pe episodul din XXXXX) și stabilită pedeapsa de 5 (cinci) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani.

În baza art. 60 Cod penal, art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, s-a dispus încetarea procesului penal în privința lui Munteanu Visarion pe art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal (redacția a. 2002) pe episoadele din XXXXX, din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

Măsura preventivă aplicată în privința lui Munteanu Visarion a fost revocată.

Celelalte dispozițiile ale hotărârii atacate au fost menținute.

11. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2016, a fost atacată cu recursuri ordinare de procuror și de inculpatul Munteanu Visarion și avocatul acestuia Casian Tamara.

11.1. Procurorul, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate pe episodul din 02.03.1993 în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal pe motivul admiterii ilegale a apelului părții apărării, cu menținerea sentinței Judecătorei Ungheni din 25.10.2013.

11.2. Inculpatul Munteanu Visarion și avocatul acestuia Casian Tamara, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, au solicitat casarea deciziei și sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să se dispună achitarea lui Munteanu Visarion, pe motiv că faptele încriminate nu întrunesc elementele infracțiunii.

12. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 25 iulie 2017, au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul în procuratura de Circumscripție Bălți, Formusatii Andrei și de inculpatul Munteanu Visarion și avocatul acestuia Casian Tamara, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui Munteanu Visarion și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

12.1. Motivând soluția, instanța de recurs ordinar a menționat că instanța de apel la examinarea cauzei nu a examinat cumulul de probe administrate în speța dată pe tot parcursul desfășurării cauzei penale, sub toate aspectele, nu le-a verificat și apreciat prin prisma pertinentei,

concludenții, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și nu a motivat soluția adoptată, totodată, se menționează că, instanța de apel la rejudecarea cauzei a ignorat totalmente prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia, fiind specificat că pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii.

La rejudecarea cauzei instanța de apel, nu a îndeplinit indicațiile instanței ierarhic superioară, deoarece instanța de apel așa și nu a indicat care sunt urmărirea prejudiciabile manifestate prin daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, cauzate în urma săvârșirii infracțiunii imputate, n-a stabilit cui i-a fost cauzat acest prejudiciu, care este cuantumul acestuia, dar și prin ce se confirmă acesta, decizia instanței de apel neconținând o motivare legală în acest sens, ci doar niște concluzii contradictorii, lipsite de careva suport legal.

Instanța de apel urma să se expună asupra faptului, că în ordonanța de punere sub învinuire din 02 august 2012 (f.d.5, vol. III) și în rechizitoriu (f.d.16-21, vol. III) nu este indicat căror persoane (fizice sau/și juridice), prin acțiunile ilegale ale inculpatului Munteanu Visarion, au fost cauzate daune în proporții considerabile, prin ce se confirmă cuantumul acestor daune și care sunt urmările grave, iar statul sau S.A. „Piscicultorul” să fi fost recunoscute părți vătămate.

De asemenea instanța de recurs a menționat și faptul, că instanța de apel a lăsat fără careva apreciere hotărârea Judecătoriei Ungheni din 28 ianuarie 2008, prin care s-a dispus anularea înscrisurilor efectuate de către Organul teritorial Cadastral Ungheni în baza Hotărârii de Guvern nr.959 din 04.08.03, declarată neconstituțională de Curtea Constituțională, deoarece s-a constatat că, prin această hotărâre terenurile bazinelor acvatice din comunele XXXXX au fost declarate proprietate publică de stat, iar anterior, în baza hotărârii de Guvern nr.1202 din 08.11.01, terenurile bazinelor acvatice menționate supra, au fost trecute neîntemeiat după SA „Piscicultorul”(f.d.226-227, vol. II).

13. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2018, a fost admis apelul comun declarat de către avocatul Tamara Casian și inculpatul Munteanu Visarion împotriva sentinței, care a fost casată, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

A fost încetat procesul penal în privința lui Munteanu Visarion pe învinuirea privind săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal pe motiv că există circumstanțe, care exclud tragerea la răspundere penală.

A fost lăsată fără soluționare acțiunea civilă formulată de Ciobanu Ion privind încasarea de la Statul Republicii Moldova și Munteanu Visarion a prejudiciului material în sumă de 5400 lei.

Măsura preventivă în privința lui Munteanu Visarion, aplicată prin sentință privind obligarea de nepărsire a localității, a fost revocată.

În latura corpurilor delictive au fost menținute dispozițiile sentinței.

13.1 Motivând soluția, instanța de apel a menționat că, actul de învinuire a lui Munteanu Visarion, de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, nu este clar și precis, nu corespunde dispoziției acestui articol, ceea ce îngrădește posibilitatea inculpatului Munteanu Visarion de a-și exercita pe deplin dreptul la apărare, iar instanța de fond în fapta constatată a comiterii de către acesta a infracțiunii imputate, a indicat același text din ordonanța de modificare a învinuirii, repetând eroarea admisă de procuror în această parte. Circumstanțele nominalizate relevă în mod concludent că învinuirea înaintată inculpatului în baza art. 328 alin.(3) lit. d) Cod penal, este una incorectă, incompletă, neclară, adică este una dubioasă. O asemenea învinuire i-a afectat și dreptul acestuia de a ști pentru ce faptă este învinuit, adică dreptul la apărare.

Instanța de apel a conchis că nu conține actul de învinuire nici un argument în defavoarea căror persoane fizice și juridice a fost comisă fapta încriminată, precum și care interese, ocrotite de care lege le-a fost afectate prin acțiunile imputate inculpatului Munteanu Visarion. Astfel că articolul 328 alin. (3) lit.d) Cod penal, stabilește răspunderea pentru comiterea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă prin acestea au avut loc „urmări grave”.

Instanța de apel a constatat că nu există niciun text normativ care ar defini noțiunea de „urmări grave”, utilizată în articolul 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal. De asemenea, legea nu stabilește niciun criteriu material care să cuantifice gravitatea urmării prejudiciabile. Astfel, nici actul de învinuire nu conține nici un criteriu de apreciere a calificativului ”urmări

grave” și nu a indicat care este criteriul de apreciere a acestei urmări, or, în cazul daunelor invocate ca fiind produse, urmează să se indice valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru partea vătămată, starea materială și venitul acesteia. Astfel că în actul de învinuire urmează să fie indicat clar dacă a fost cauzat vre-un prejudiciu, cui s-a cauzat prejudiciul, care este valoarea acestuia și prin ce se confirmă cauzarea de ”urmări grave” prin acesta.

Art. 328 alin. (3) din Codul penal prevede o infracțiune materială și la momentul formulării învinuirii include interesul public în urmările prejudiciabile ale acesteia. Totodată, art. 126 alin. (2) Cod penal, fiind o normă de trimitere și în temeiul căreia se evaluează prejudiciul cauzat în fiecare caz aparte, nu stabilește interesul public ca o valoare socială care poate fi determinată. Astfel, lipsa în legislația penală a unor prevederi pentru evaluarea caracterului considerabil al urmărilor prejudiciabile cauzate intereselor publice deschide un teren larg arbitrarului.

Mai mult, atribuirea unor fapte infracționale concrete ca prejudiciind interesul public, la modul abstract, nu poate satisface cerința de claritate și previzibilitate, constituind o interpretare a legii penale extensivă și defavorabilă persoanei, adică contravine prevederilor art. 3 alin. (2) din Codul penal.

Pe lângă aceasta, prin Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 328 alin. (1) Cod penal, nr. 22 din 27 iunie 2017, textul „intereselor publice sau” din alin. (1) art. 328 Codul penal, a fost declarat neconstituțional.

În pofida faptului că învinuirea nu conține nici un element calificativ cu privire la drepturile și interesele căror persoane fizice și juridice le-au fost cauzate daune, materialele cauzei atestă că în calitate de parte vătămată a fost atras doar Ciobanu Ion, care a formulat o acțiune civilă de 5400 lei, ce constituie diferența dintre valoarea acțiunilor SA „Piscicultorul” vândute în cadrul procesului de privatizare (0,40 lei) și cel nominal (10 lei), însă în învinuirea adusă lui Munteanu Visarion acesta nici nu figurează în calitate de parte vătămată.

În speță procesului de privatizare a fost supus SA „Piscicultorul”, capitalul social al căruia a fost format integral din depunerea patrimonială a statului, care includea fonduri fixe, circulante și financiare în sumă de XXXXX lei, divizat în XXXXX acțiuni, a câte 10 lei fiecare, privatizare finalizată la XXXXX. Prin urmare, chiar și în ipoteza în care acțiunile întreprinderii supuse privatizării s-ar fi vândut la un preț diminuat (cum se

pretinde în speță), în nici un mod calitatea de victimă nu o pot avea acționarii care au cumpărat acțiuni după finalizarea procedurii de privatizare.

Instanța de apel a notat că nici statul, nici întreprinderea supusă privatizării SA „Piscicultorul” nu au calitatea de victimă în procesul penal din speță și nici nu au înaintat careva pretenții, autoritățile statului responsabile de gestionarea patrimoniului public (Agenția Proprietății Publice) menționând că în rezultatul privatizării nu a suferit prejudicii. Ciobanu Ion a devenit acționar al SA „Piscicultorul” la 26.04.2012, adică peste 12 ani de la finalizarea procedurii de privatizare, cumpărând acțiuni de la alți acționari și nu în rezultatul privatizării.

Totodată instanța de apel a respins ca neîntemeiate argumentele apelului cu privire la contestarea ordonanțelor procurorului din 21.03.2012, 11.06.2012, 02.08.2012 și 10.08.2012 (f.d. 42-44) privind intentarea procesului penal, de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Ciobanu Ion, precum și de punere sub învinuire, or, acestea au fost emise conform competenței.

Instanța de apel a conchis că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către prima instanță, constituie erori de drept, prevăzute în art. 415 alin. (1) pct.2) Cod de procedură penală, se impune soluția casării parțiale a hotărârii contestate și încetării procesului penal privind învinuirea inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. (3) lit. (d) Cod penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală, în consecință și cu lăsarea fără soluționare a acțiunii civile înaintate de Ciobanu Ion privind încasarea de la Munteanu Visarion a prejudiciului material de 5400 lei.

14. Împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2018, decizia motivată fiind pronunțată la 02 noiembrie 2018, a declarat recurs ordinar partea vătămată Ciobanu Ion, la 29 noiembrie 2018, prin care a solicitat casarea deciziei deoarece o consideră ilegală, menționând că ulterior va depune un recurs motivat.

15. Referință asupra recursului declarat, nu a fost depusă.

16. Judecând recursul ordinar, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate. Instanța de recurs examinând recursul declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, a stabilit că acesta nu corespunde

cerințele de formă și conținut prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. Dispozițiile art. 430 Cod de procedură penală, stipulează cerințele, cărora trebuie să corespundă cererea de recurs, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemei de drept ce persistă în cauză, indicând care este eroare comisă de instanță.

Totodată, Colegiul menționează că, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede 16 puncte cu temeiuri de declarare a recursului ordinar, astfel, dacă o parte a procesului consideră că soluția instanței de apel conține erori de drept și o atacă în instanța superioară, atunci partea este obligată, conform art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, să motiveze recursul și să indice eroarea ce s-a comis, în coraport cu cel puțin unul din temeiurile enumerate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

În cazul în care autorul nu invocă concret sau nu semnalează în recurs temeiul pe care se bazează, din cele reglementate de norma procesuală penală, un asemenea recurs se consideră ca fiind necorespunzător după formă și conținut, la caz Colegiul stabilind că acesta nu îndeplinește exigențele prevăzute de art. 429 alin. (1) și pct. 3), 5), 6) al art. 430 Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul constată că, recursul ordinar deferit examinării, nu întrunește condițiile legale de formă și conținut, iar instanța de recurs nu este în drept să completeze recursul inculpatului cu circumstanțe de fapt și de drept, care l-ar justifica sub acest aspect, întrucât potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În recursul declarat, recurentul Ciobanu Ion a menționat că va depune un recurs suplimentar care va fi motivat însă, Colegiul a stabilit că de la data depunerii recursului nemotivat – 29.11.2018 și până la data examinării acestuia, în adresa Curții Supreme de Justiția nu a parvenit nici un recurs motivat.

În consecință, dat fiind faptul că în fața instanței de recurs nu este stabilit cadrul examinării, neregăsindu-se o motivare a recursului înaintat, în corespundere cu prevederile legale enunțate mai sus, Colegiul conchide

că recursul declarat de către partea vătămată Ciobanu Ion urmează a fi respins ca inadmisibil cu menținerea hotărârii atacate.

17. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către partea vătămată Ciobanu Ion, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui *Munteanu Visarion XXXXX*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 08 mai 2019.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Boico Victor

Cobzac Elena

Mardari Dumitru

Ghervas Maria